

MARITIMT FORUM NORD SA

MARITIMT FORUM NORD SA ÅRSBERETNING 2012

Maritimt Forum Nord SA
Org.nr 997461231, Havnegata 2, N-8514 Narvik

VÅRT FORMÅL OG VISJON:

Maritimt Forum Nord SA (MFN) er et av 8 regionale maritime fora lokalisert rundt om i landet.

Formålet til MFN er:

- Å styrke, fremme og videreutvikle de
 - Maritime næringer og deres mulighet til å drive konkurransedyktig maritim virksomhet, regionalt, nasjonalt og internasjonalt
- Bidra til å videreutvikle norsk maritim
 - Kompetanse og kvalitet med sikte på økte leveranser og mer eksport av maritime varer og tjenester
 - Bidra til økt samarbeid mellom organisasjon og bedrifter innen norsk eksportrettet næringsliv
 - Medvirke til at den verdiskapning som skjer via petroleumsaktivitetene i nord i rimelig grad kommer Nord-Norge til gode

Visjonen vår er at Norge skal være det mest attraktive stedet i EØS-området å drive, eie og utvikle maritim virksomhet.

For å nå dette målet driver vi:

- Folkeopplysning og informasjonsarbeid for å synliggjøre næringen
- Politisk påvirkning av de næringspolitiske fellesinteresser
- Styrking av samarbeidet og dynamikken i klyngen
- Rekruttering av kompetanse til næringen

INNHALDFORTEGNELSE

VÅRT FORMÅL OG VISJON:	2
Virksomhet, lokalisering og styre	4
Sekretariatet	5
Økonomiske forhold.....	5
Utvikling i resultat og stilling	5
Arbeidsmiljø og likestilling	5
Ytre miljø	5
Aktiviteter	6
1. Rekrutteringskampanje ”ikkeforalle” – startet i 2007	6
2. Maritimt Utdanningsamarbeid i Nord / Samarbeidsavtale	7
3. Kadettordningen og opplæringsplasser.....	8
4. Verdiskapning innenfor maritim sektor i Nord.....	9
5. Maritim 21 / Marut (maritim utvikling).....	9
6. Maritim Forskning og Utvikling i Nord.....	10
7. Nærskipsfarten / vridning av last fra vei til sjø	10
8. Nordområdene	11
8.1 Forstudie - maritime handelsknutepunkt i Nordområdene.....	11
8.2 Arktisk Maritim Klynge (AMK).....	12
8.3 Strengthening the knowledge dimension in maritime industry	12
8.4 Cold Tech.....	13
8.5 Cetia – Coastal environment, technology and innovation in the Arctic.....	13
8.6 Barents Watch (BW).....	13
8.7 Environmental Waste Management (EWMA).....	14
9. Andre saker	15
10. Planlagte aktiviteter for 2013.....	16
En takk til våre støttespillere.....	17

ÅRSBERETNING 2012

Virksomhet, lokalisering og styre

Maritimt Forum Nord (MFN) har gjennom sitt 14. driftsår arbeidet målrettet mot sine definerte mål i hele regionen og fulgt opp påbegynte prosjekter. MFN sitt geografiske arbeidsområde er primært Nord- Norge, men når det gjelder rekruttering og utdanning er MFN ansvarlig for de 4 nordligste fylkeskommuner.

Maritimt Forum sentralt ble etablert som en stiftelse i 1990 der omkring 220 maritime bedrifter og organisasjoner fra både arbeidstager- og arbeidsgiversiden var medlemmer.

Nasjonalt samler Maritimt Forum i dag over 700 bedrifter og organisasjoner fra både arbeidstager- og arbeidsgiversiden i maritim sektor over hele Norge. Sammen representerer Maritimt Forums medlemmer hele verdikjeden i et mangfold som er den maritime næringen i Norge sitt fremste fortrinn.

MFN som ble etablert som en stiftelse den 25. mai 1998 om bord i hurtigruteskipet Richard With, under dets opphold i Tromsø har i dag 61 medlemmer. Den 4. juni 2001 beslutter årsmøtet enstemmig å omgjøre stiftelsen til en forening. I ekstraordinært medlemsmøte den 20. september 2011 i foreningen MFN ble det besluttet å endre organisasjonsform til et samvirkeforetak. Den 29. oktober ble Maritimt Forum Nord SA registret.

Årsberetningen omfatter i vesentlig grad all virksomhet som har blitt utøvd av MFN gjennom året.

Samvirkeforetakets forretningsadresse er i Narvik.

Styret har i 2012 bestått av:

Styrets medlemmer

Tor Husjord

Brita Christiansen

John Erik Evensen

Vigdis Karlsen Hokland

Jan Oddvar Olsen

Johnny Hansen

Odd Jarl Borch

Varamedlemmer

Morten Jørgensen

Trond A. Christiansen

Roald O. Isaksen

Oddvar Arthur Rundereim

Bjørn Eirik Johnsen

Øystein Jensen

Ingvar Mathisen

Halvar Pettersen	Rune Johan Arnøy
Tor Andersen	Hilde Kristine Kjerstad
Svein Harald Løken	Karstein Utheim
Geir Lundberg	Tor Are Vaskinn

Ifølge vedtektene velges formannen for 1 år. Øvrige styremedlemmer velges for 2 år. Kontinuitet ivaretas. Varamedlemmer velges hvert år med funksjonstid ett år.

Sekretariatet

Gjennom gjeldende disponentavtale mellom MFN og Navigare AS har sekretariatets funksjoner blitt ivaretatt av Navigare AS, som i tillegg har hatt prosjektledelsen for noen større prosjekter.

Økonomiske forhold

Årets drift viser et resultat på kr 17.897,-. Finanspostene utgjør – kr 12.677,- netto, hvorefter årsresultatet fremkommer med et overskudd på kr 5.221,- som overføres til annen egenkapital.

Forutsetningen for fortsatt drift er til stede og årsregnskapet for 2012 er satt opp under denne forutsetning.

For øvrig vises til vedlagte årsregnskap m/noter.

Utvikling i resultat og stilling

Etter styrets oppfatning gir årsregnskapet, innholdende resultatregnskap og balanse med noter, en tilfredsstillende beskrivelse av samvirkeforetakets resultat for 2012 og økonomiske stilling ved årsskiftet.

Arbeidsmiljø og likestilling

Samvirkeforetaket har ikke hatt noen ansatte i 2012. Styret praktiserer likestilling i henhold til gjeldende lovgivning. Det er forsøkt iverksatt tiltak for å endre kjønns sammensetningen.

Ytre miljø

Samvirkeforetaket forurensrer ikke det ytre miljø utover det som er akseptabelt for virksomheten og aktiviteten som drives.

Aktiviteter

Gjennom året har MFN rettet et spesielt fokus mot følgende saker::

1. Rekrutteringskampanje "ikkeforalle" – startet i 2007

Den opprinnelige plan var at kampanjen skulle vare i 3 år fra 2007 og følgelig avsluttes i 2009. Informasjonen og rekrutteringstiltak er ikke noe man kan slå av og på. Kampanjen er derfor gått over til et program. Antallet som i dag tar en maritim utdanning (alle nivå) økte med 34 prosent i perioden 2006 til 2011. Informasjons- og rekrutteringsarbeidet har primært vært rettet mot rådgivere, kontaktlærere, foreldre og ikke minst elever i ungdoms- og videregående skoler i fylkene. I tillegg har vi deltatt i dimensjoneringsdebatten i fylkene med sikte på å få en best mulig tilpasset utdanningskapasitet.

De samlede maritime fora står ansvarlig for gjennomføringen av prosjektet på nasjonalt plan i nært samarbeid med de regionale opplæringskontorene for maritime fag. MFN har således drevet kampanjen i region Nord i samarbeid med Opplæringskontoret For Maritime Fag Nord i Tromsø. I 2008 tiltrådte Opplæringskontoret for forsvaret, avdeling Andøya, samarbeidet. Denne tilleggs-dimensjonen har gitt positive resultater over flere år. MFN har gjennom året hatt samlinger rundt om i hele regionen.

Det ble gjennomført rekrutteringsseilas med hurtigruteskipet "Richard With" med tilfredsstillende resultat i januar måned. ca. 1800 elever og 100 skoleledere frekventerte skipet under dets seilas mellom Trondheim – Kirkenes - Trondheim med mellomliggende havner.

Etter at første opptaket for høsten 2012 var unnagjort, meldes det fra noen av "våre skoler" om "all time high."- søkning til vgs. 2 "maritime fag" og de maritime fagskolene. Den sterke veksten i antall søkere medfører at vi opprettholder strategien om å vri fokus i programmet fra kvantitet mot kvalitet. Se: www.ikkeforalle.no

2. Maritimt Utdannings samarbeid i Nord / Samarbeidsavtale

Regjeringens målsetning er at Norge skal ha verdens beste maritime utdanning. Dette skal bl.a. skje ved samarbeid mellom utdanningsinstitusjonene og næringslivet (Stø kurs). 20 % av landets sjømannsstand kommer fra region Nord som derfor utgjør en svært viktig rekrutteringsarena.

I 2008 inngikk MFN en samarbeidsavtale med de 4 nordligste fylkeskommunene (maritim utdanning i videregående skoler og tekniske fagskoler) og Universitetet i Tromsø og senere Universitetet i Nordland på den ene siden, og MFN, Opplæringskontoret For Maritime Fag – Nord, og Opplæringskontoret for Forsvaret avdeling Andøya, på den andre siden. Samarbeidsavtalen ligger på våre nettsider: www.maritimt-forum.no.

På grunn av positive erfaringer med samarbeidet ble avtalen i februar måned utvidet ved at Bodin vgs. og maritime fagskole, Tromsø maritime skole, Universitet i Nordland og Universitet i Tromsø også etablerte samarbeid om sertifikatutdanning og maritim lederutdanning. Denne har som mål å videreutvikle studietilbudene innenfor de maritime fagområdene og fagtilbud med relevans for den maritime næringen ved alle nevnte utdanningsenheter. Det er et mål at det skal utvikles tilbud til beste for næringsutvikling og kompetansebygging i Nord-Norge og nordområdene. Det skal utvikles gjennomgående studietilbud fra fagbrev til doktorgradsutdanning innenfor områder som er naturlige. Samarbeidet skal sikre god rekruttering av studenter og ansatte for på best mulig måte å dekke regionens behov for kompetanse til den maritime næringen. Gjennom gode relasjoner mellom institusjonene og fagmiljøene vil en samlet kompetansepool sikre god ressursutnyttelse og det vil styrke institusjonenes evne til samlet å kunne tilby tidsriktige studier og felles bruk av kostnadskrevenende utstyr. Etter møter høsten 2012 synes det klarlagt at også de andre maritime utdanningsinstitusjonene i Nord-Norge ønsker å tiltre denne avtalen. En videreutvikling av samarbeidet vil bli gjennomført i løpet av 2013.

Våren 2011 tok MFN initiativ til å få utredet et tilbud innen økonomi- og ledelsesutdanning i nord. Komiteen som ble nedsatt, ledet av Tor Husjord, leverte sin innstilling i desember 2011. Universitetet i Nordland vedtok oppstart av et samlings- og nettbasert årsstudium i maritim økonomi og ledelse fra høsten 2012 for 25 studenter. Ved søknadsfristens utløp forelå 135 søknader. På grunn av den store søknadsmassen besluttet UIN å øke studentinntaket fra 25 til 38 studenter som alle startet på studiet i august måned.

Ca. 30 % av de som tar maritim sertifikatutdanning tar også videre utdanning i høyskole eller universitetsmiljøer. I Nord-Norge er dette tallet bare 12 %. Et av satsningsområdene til MFN er derfor å sikre gjennomgående kvaliteter fra laveste til høyeste nivå.

Et viktig tiltak som vil bidra til å sikre kvaliteten i sertifikatutdanningen og som vil resultere i at flere tar høyere maritim utdanning i nord er etableringen av «Bodo Maritime Campus».

Den 29.8. signerte Universitetet i Nordland, Bodin videregående skole og maritime fagskole og Nordland fylkeskommune en avtale om etablering og utviklingen av nevnte Campus. Nordland fylkeskommune bevilget kr 2.900.000 til formålet frem mot 2015. Grunnlaget for denne etableringen er bl.a. at Bodin videregående skole og maritime fagskole ligger lokalisert like ved Universitetet og at man fra og med høsten 2013 skal samarbeide om:

- Utvikling av fag, kurs- og studietilbud på fagskole og bachelornivå
- Undervisning og bruk av utstyr
- Utveksling av undervisningspersonell
- Kompetanseutvikling fagpersonell
- Utveksling av informasjon
- Felles markedsføring

I «samarbeidets ånd» ble det i november måned også inngått intensjonsavtale mellom Havarivern/Sikkerhetssentrene i Tromsø, Lofoten, Bodin og ARCOS AS. Intensjonene er at partene innen 6 måneder skal nå en bindende avtale om samarbeid som istandsetter partene samlet til å bli en Nord Norsk godkjent tilbyder av sikkerhets- og beredskapsopplæring til olje og offshoreindustrien i Nord.

3. Kadettordningen og opplæringsplasser

Kadettbasen som ble startet i 2010 har gjennom året svart til forventningene. Kadettbasen som driftes av Maritimt Forum sentralt skal gjøre det enklere for:

- studentene å finne kadett plass
- rederiene å finne kvalifisert personell

Ved utgangen av året var 408 av søkerne tatt opp i basen, mens 50 fortsatt står uten plass.

Antall opplæringsplasser på lokale ferjer og hurtigbåter er kraftig redusert. Årsaken er at fylkene, som har overtatt anbudsordningene, ikke stiller krav om opplæringsstillinger når ferje- og hurtigbåttrafikken legges ut på anbud. Som en konsekvens av dette legger heller ikke rederiene inn opplæringsstillinger i sine anbud.

Dersom denne praksisen i fylkene fortsetter vil vi få mangel på kvalifiserte sjøfolk som kan bemanne ferjene og hurtigbåtene. Dette vil medføre svekket regularitet og innstilte ruter i berørte samband. MFN har derfor tilskrevet de 3 nordligst fylkeskommuner med anmodning om at fylkene snarest mulig endrer sin praksis slik at det i anbudsrundene legges inn krav om opplæringsplasser.

4. Verdiskapning innenfor maritim sektor i Nord

Den maritime næringen står for en verdiskapning nasjonalt på 145 milliarder kroner i 2011, noe som tilsvarer ca. 10 prosent av verdiskapningen i norsk næringsliv (oljeselskaper holdt utenom) og ca. 5 % av Norges samlede BNP. Næringen sysselsetter mer enn 100.000 ansatte i Norge. Maritim sektor er landets nest største internasjonale næring etter olje og gass.

Maritim næring i Nord har en samlet omsetning på 12,5 milliarder kroner, verdiskapning på 4,1 milliarder kroner og nesten 6000 ansatte. I tillegg kommer aktiviteten blant fiskebåtrederiene som ikke er inkludert i tallene over. Fiskebåtrederiene hadde 3,6 milliarder kroner i verdiskapning og ca. 350 ansatte.

Maritim næring har hatt en relativt svak utvikling etter finanskrisen. Samtidig skjer det mye i den offshorerettede delen av næringen, og det er grunn til å forvente høy vekst i denne delen av næringen fremover, ikke minst som følge av fremveksten av Arktisk Maritim Klynge (se punkt 9.2 nedenfor).

For eksempel viser en omfattende kartlegging av petroleumsrelatert forskning og utdanning, utført av Menon Business Economics, at veksten er høy i Nord.

Det er også foretatt en kartlegging av alle kategorier maritime aktiviteter innenfor alle byer og tettsteder i de 3 nordligste fylkeskommuner. Norut gjennomførte kartlegging i Troms og Finnmark fylker, men Nordlandsforskning utførte oppdraget i Nordland fylke. Etter dette kan vi trygt hevde at vi har god oversikt over den maritime næring i nord. En slik status er viktig for å bidra til videreutviklingen av næringen.

5. Maritim 21 / Marut (maritim utvikling)

Maritim 21 ble initiert av Nærings- og handelsdepartementet i samarbeid med MARUT for å fremskaffe en "En helhetlig Maritim Forsknings- og innovasjonsstrategi for det 21. århundre".

Maritim 21 har utviklet en felles strategiplattform for norsk maritim næring, forskning og politikk med regional forankring. Det er identifisert sju innsatsområder der Norge har spesielle forutsetninger for å innta en unik posisjon i det globale maritime markedet.

I løpet av 2012 har det blitt arbeidet med å få prioritert tiltak og aktiviteter som skal igangsettes innen hver av de syv innsatsområdene i løpet av 2013.

Implementering av strategien innebærer et tett samarbeid med de politiske miljøer og virkemiddelapparatet, de maritime høyskoler og universiteter, og spesielt med de eksisterende maritime organisasjoner og fora. Maritimt Forum Nord spiller, og vil fortsatt spille en sentral rolle for innsatsområdet "Maritim transport og operasjon i Nordområdene".

6. Maritim Forskning og Utvikling i Nord

MFN, som paraplyorganisasjon for maritim næring, startet i 2010 et arbeid med utvikling av en FoU-plan for maritim næring i nord. Siktemålet har vært å se nærmere på nyskappingsarbeidet i næringen og å kartlegge næringens mer systematiske satsing på innovasjon. På dette grunnlag har det vært et delmål å vurdere behovet for mer omfattende forsknings- og utviklingsarbeider i næringen. I arbeidet har en vektlagt samarbeid mellom flere aktører som kan gi synergieffekter og bedre grunnlag for kunnskapsbasert verdiskaping, og hvordan en kan styrke forskningsinstitusjonene i nord som en sentral del av det regionale innovasjonssystemet.

I januar 2012 startet arbeidet med en arbeidsgruppe bestående av professor Egil Pedersen, Universitetet i Tromsø, professor Peter Wide, Norut, rektor Sveinung Eikeland, Høgskolen i Finnmark. Professor Odd Jarl Borch, Handelshøgskolen i Bodø, Universitetet i Nordland har vært leder for arbeidet og har koordinert arbeidet med datainnsamling, analyse og videre dialog med næringen. Intervjuarbeidet har blitt gjennomført av forskerne ved de fire institusjonene ovenfor.

Totalt har rundt 60 bedrifter vært intervjuet i forbindelse med arbeidet. Det har også vært samlet inn sekundærinformasjon fra flere kilder, blant annet om eksisterende FoU og samarbeid i bedrifter, konsulentmiljø og forskningsinstitutt. Arbeidet har også vært knyttet opp mot den nasjonale satsingen Maritim 21, der en også har gitt innspill, blant annet innenfor temaet maritime operasjoner i nordområdene.

FoU-planen for maritim næring i nord er tenkt å fungere som et fundament for initiering og utvikling av FoU-allianser og utvikling av mer detaljerte prosjektkonsepter mellom bedrifter og forskningsmiljø. Slike allianser gir også en mulighet for sterkere oppkobling mot nasjonal og internasjonal forskning på området. FoU-planen er også tenkt å være et verktøy for myndighetene både på regionalt og nasjonalt i deres arbeid med å legge til rette for økt næringsrettet forskning og økt samhandling mellom bedrifter og FoU-institusjoner i nord

Planen som ble ferdigstilt den 1. desember er lagt ut på våre hjemmesider:

<http://maritimt-forum.no/nord-norge/forsknings-og-utviklingsplan-nord-norge>

7. Nærskipsfarten / vridning av last fra vei til sjø

Gjennom flere år har det vært en politisk uttalt målsetting at man skulle forsøke å vri lastestrømmen fra land til sjø ut fra miljømessige hensyn. En samlet maritim næring har forsøkt å etterleve dette. MFN erfarte en total "miss match" mellom den uttalte politiske målsettingen og politikernes vilje til å etterleve egne lovnader frem mot 2012. Gjennom året har vi imidlertid sett gode initiativ fra politisk hold. Det ble etablert samarbeid mellom myndigheter/politikere og næringslivet som resulterte i flere kampanjer og aksjoner med sikte på å få en vridning av lastestrømmen rettet mot sjøen. Vi oppfatter derfor at myndighetene nå har «satt rett kurs» hvor mulighetene til å nå våre målsettinger er forsterket.

8. Nordområdene

Norge har som nasjon gjennom generasjoner vært interessert i de arktiske områdene. Regjeringen har uttalt at Nordområdene og maritim næring er satsingsområder for norsk politikk.

Russland er en meget viktig brikke i Nordområdepolitikken og det er bygget gode og bærekraftige relasjoner med Russiske myndigheter gjennom ulike samarbeidsprosjekter med forankring på begge sider av grensen.

Man ser at store regionale klimaendringer med bla betydelig større og hurtigere nedsmelting av isen enn prognosert vil skape nye muligheter og utfordringer. Spesielt har nye kommersielle seilingsruter sett dagens lys. Samtidig ser vi at den maritime næring har økende interesse for de muligheter som ligger i Nordområdene. Spesielt innenfor offshore, men også på grunn av transport av olje, gass og mineralforekomster, samt transport av industrielt utstyr inn/ut - mot/fra Nordvestrussland.

Flere forhold bidrar nå til utvikling i nord, herav nevnes:

- a. Avtalen med Russland om delelinjen i Barentshavet ble ratifisert 7. juli 2011. Det viser seg at det er betydelig økning i aktivitetsnivået fra både norsk og russisk side etter dette.
- b. Statoils beslutning om å drifte sine nordområdeprosjekter ut fra Harstad.
- c. Etableringer av nasjonale og multinasjonale selskaper i Hammerfest, Tromsø, Harstad og Sandnessjøen/Helgeland.

MFN mener at en konsekvensutredning av Lofoten og Vesterålen bør gjennomføres snarest mulig. Regjeringens eventuelle tillatelse til petroleumsaktivitet i Lofoten og Vesterålen vil få stor betydning for vår nordlige landsdel generelt og den maritime næring spesielt.

Miljø og sikkerhet må holde høy standard ved operasjoner i nord. Norsk maritim kompetanse er i verdensklasse når det gjelder kompliserte operasjoner og oppgaver i krevende omgivelser.

MFN er av den oppfatning at vi nå står overfor en epoke hvor muligheter og utfordringer innen maritim industri i nord er betydelige.

Aktiviteten i Barentshavet kan vise seg å bli den enkeltfaktor som får størst innflytelse på det Nord Norske næringsliv noensinne. Blant annet derfor har MFN tatt initiativet til flere prosjekter innenfor følgende områder:

8.1 Forstudie - maritime handelsknutepunkt i Nordområdene

Maritimt Forum Nord har i 2012 gjennomført to forstudier knyttet til muligheter for utvikling av Nord Norske stamnetthavner til å bli internasjonale maritime handelsknutepunkt. Vi har her vurdert dagens og morgendagens varestrøm gjennom Barentshavet og Den nordlige sjørute, i form av bla. råvarer, bearbejdede metaller, industrielle produkter og konsumvarer, opp mot kapasitet, strategier og utviklingsplaner i Nord Norge og Nordvest Russland.

Vi er nå i gang med å forberede et hovedprosjekt, hvor vi ønsker å kjøre en prosess med relevante og interesserte aktører i Norge og Russland med mulig deltakelse fra andre europeiske land. Gjennom denne prosessen vil en både forankre prosjekteierskap i næringsliv og myndighetsnivå, samt utvikle en mer konkret plan for organisering og konseptualisering.

En realisering av prosjektet vil forutsette solid russiske støtte til en forretningsidé hvor en bygger opp et maritimt logistikk-senter for bl.a. russisk næringsliv utenfor Russland. Så langt er det betydelig interesse for prosjektet i Russland, da en realisering av et lignende konsept innenfor Russlands grenser er forbundet med betydelige praktiske problemer. En ser derfor ikke på dette tiltaket i konkurranse med, men tvert imot, som et samarbeid som også vil kunne bidra positivt til en utvikling på russisk side i nord.

Forstudiene er gjennomført i samarbeid med Barents-sekretariatet og Akvaplan-niva AS.

8.2 Arktisk Maritim Klynge (AMK)

Fjorårets søknad om opptak i Arenaprogrammet førte ikke frem. Etter mottatt informasjon om dette inviterte programeier, Innovasjon Norge, til et møte hvor søknadens styrker og svakheter ble gjennomgått og diskutert. Samtidig ble man sterkt anmodet om å sende inn fornyet søknad for 2013. Slik søknad er nå under utarbeidelse og skal være levert innen 15. mars 2013. Innovasjon Norge i Nordland fylke i Bodø har bekreftet å ville dekke kostnadene med prosessen frem mot innlevering av søknaden.

AMK har som målsetting å utnytte de markedsmuligheter man nå ser i nordområdene gjennom en "arktisk maritim næringsklynge" slik at næringen vil spille en stadig viktigere og mer sentral rolle i fremtiden i region nord. Klyngen skal være et viktig "verktøy" som skal bidra til å nå målsettingen om økt verdiskaping i nord, samt gjøre nordnorske rederier og maritime bedrifter mer konkurransedyktige i forhold til det stadig voksende marked i nordområdene generelt, og i arktiske egne spesielt. Fokusområdet for prosjektet er operasjoner i kaldt klima.

Styringsgruppen som ble etablert den 16. januar 2012 fortsetter sitt arbeide frem mot neste klyngesamling som vil bli avholdt i januar måned 2013.

MFN skal stå som eier av prosjektet.

8.3 Strengthening the knowledge dimension in maritime industry

Den petromaritime næringsklyngen med sine 235.000 ansatte er Norges klart største og mest lønnsomme næring. Mindre enn 15.000 av disse befinner seg i Nord-Norge. I motsetning til landet for øvrig har petroleumsvirksomheten i liten grad bidratt til ny næringsutvikling i Nord-Norge.

Petroleumsvirksomheten i Barentshavet har skapt store forventninger om at det nå er Nord-Norges tur. Men Nord-Norge har et mye dårligere utgangspunkt enn Vestlandet hadde på 1970-

tallet da petroleumsvirksomheten for alvor startet opp i Nordsjøen. Uten betydelige investeringer i kompetanse og infrastruktur i Nord-Norge kan det meste av verdiskapingen komme til å skje i Sør-Norge og ikke hos oss. Med dette utgangspunkt har Maritimt Forum Nord i 2012 engasjert seg sterkt i Stortingets arbeid med Nordområdemeldingen. Som følge av vårt engasjement og våre innspill har MFN fått i oppdrag fra Utenriksdepartementet å utrede og fremme forslag til tiltak for å styrke ringvirkningene fra petroleumsvirksomheten til Nord-Norge både i form av varig sysselsetting og verdiskaping.

Viktige forhold som skal ivaretas er :

- Styrking av ingeniørkompetanse
- Styrking av maritim utdanning
- Styrking av maritim infrastruktur
- Rekrutteringsarbeid

MFN har mottatt tilsagn fra Utenriksdepartementet utgjørende kr 1.985.000,- for gjennomføring av prosjektet som skal løpe over 2 år.

8.4 Cold Tech

MFN deltar i ColdTech prosjektet "Sustainable Cold Climate Technology" som Norut Narvik leder. Prosjektet omhandler is-mekanikk og is-krefter, atmosfærisk og sjøsprøyt ising, teknologi anvendt i områder med kaldt klima og snø- og vinddrift. Prosjektet som har 22 partnere er det største teknologiprojektet innen kaldt klima i nord. Deltagere er blant annet Norske Shell, Total, DNV med flere. Prosjektets fremdrift skjer i henhold til planen.

8.5 Cetia - Costal environment, technology and innovation in the Arctic

Prosjektet er ledet av Universitet i Tromsø og omhandler miljøspørsmål knyttet til de arktiske områdene og løper i perioden fra 2011 til 2014.

MFN ble forespurt om å delta og er i dag tilknyttet prosjektet som nasjonal rådgiver.

8.6 Barents Watch (BW)

BW er et prosjekt som eies av fiskeri- og kystdepartementet, men som forvaltes av Kystverket. Formålet er å etablere en informasjonskanal/portal for all offentlig tilgjengelig informasjon knyttet til nordatlantiske hav- og kystområder.

Et eget brukerpanel har deltatt i utviklingen av portalen. I dette arbeidet har MFN v/Tor Husjord deltatt på vegne av Norges Rederiforbund. Prosjektet ble ferdig-stillet med «kick off» i Tromsø den 30. mai. BW driftes med egen administrasjon, for tiden med 8 heldagsstillinger, fra Fram-senteret i Tromsø. I tillegg er det flere personer knyttet til BW sine mange prosjekter.

Prosjektet er under fortløpende utvikling. Brukerpanelets medlemmer ble derfor spurt om å fortsette sin funksjon. MFN v/Tor Husjord har bekreftet fortsatt deltagelse.

8.7 Environmental Waste Management (EWMA)

EWMA er et tverrfaglig forsknings- og utdannings- prosjekt ledet av UIT. Prosjektet som startet opp i 2010 har en økonomisk ramme på ca. kr 67 millioner over en periode på 5 år. ENI Norge støtter prosjektet med kr 20 mill. og fra forskningsrådet er tildelt en bevilgning på ca. kr 47 mill.

Hovedmålet er å utvikle en kompetanse gruppe innen avfallsbehandling i petroleum- og shipping-bransjen. Gjennom forskning og undervisning skal EWMA bygge ny kunnskap om hvordan avfall fra denne industrien kan behandles på en mer bærekraftig måte i polare strøk og kalde omgivelser.

Prosjektet er satt sammen av 8 arbeidspakker og tilbyr flere kurs, hvor innføring i Arktisk marin biologi er utviklet for næringslivet. I 2012 ansatte prosjektet en professor som skal kvalitetssikre den faglige delen av aktiviteten, og engasjerte, med mobiliseringsmidler fra VRI (NFR), en fra petroleumsnæringen for å utvikle næringslivstilpassede studier. I 2012 fikk også EWMA tilslag på et nytt fullfinansiert prosjekt; Barents Sea drill cuttings research initiative (BARCUT). Et forsknings- og overvåknings- prosjekt som i første omgang skal gå i fem år fra februar 2013. EWMA arbeider også med et initiativ i mineralindustrien, og orienterer seg mot den nye mineralstrategien til regjeringen som kommer i begynnelsen av 2013.

Prosjektets hjemmeside: <http://site.uit.no/ewma/> gir en presentasjon av prosjektet, aktiviteter og partnere.

I prosjektstyret deltar MFN v/Tor Husjord på vegne av Norges Rederiforbund.

8.8 Sjøsikkerhet i Nord / SAR

Som nevnt i fjorårets beretning støttet MFN MARINTEKs prosjektsøknad for Nord Atlant Alliansen (NORA) knyttet til sjøsikkerhetsrettet for den nordlige delen av Atlanterhavet, nærmere bestemt ruten fra Churchill i Canada til Murmansk, som ble innvilget av Nord Atlant Alliansen. Ettersom en ikke fikk på plass deltakelse fra Færøyene (et krav fra NORA) ble prosjektet kansellert.

Basert på innspill fra innsatsgruppen "Maritim transport og operasjon i Nordområdene" trakk Maritim21 sin handlingsplan for 2012 frem søk og redning som et av temaene hvor det er behov for videre forskning og innovasjon. Ut fra anbefalingene i denne handlingsplanen initierte Maritim21 i samarbeid med MFN et forprosjekt med hovedfokus rettet mot utarbeidelse av et forslag til et større industrifinansiert prosjekt. Et slikt hovedprosjekt skal bidra til å bedre gjennomføring av maritime søk- og redningsaksjoner i områder hvor Norge har et særlig ansvar (ref. Arktisk SAR avtale anno 2011).

Forprosjektet som ble ledet av MFN i samarbeid med Maritim21, MARINTEK og Akvaplan-Niva og fikk etter hvert tittelen "Søk og redning ved storulykker til havs i Nordområdene", forkortet til SARiNOR. Forprosjektet har bestått i å arrangere to arbeidsmøter, sammenfatte et underlagsdokument for videre arbeid og utarbeide et skisse til et hovedprosjekt. Til det første arbeidsmøtet involverte utvalgte personer som bidro til å sette retningen for en slik prosjektide. Det andre arbeidsmøtet ble arrangert hos Hovedredningssentralen i Bodø og tiltrakk seg over 70 eksperter fra hele landet. Hensikten med møtet var å bli enige om innhold og fokusområder i Hovedprosjektet, samt identifisere alternative finansieringsløsninger. Norske Shell og Norges Rederiforbund har bidratt med kr 100.000 hver og Nordland fylkeskommune med kr 70.000. I tillegg har ENI Norge og Norwegian Hull Club indikert at de er villige til å delta med kr 100.000 hver. MFN som prosjekteier har sammen med Maritim21, Hovedredningssentralen og finansørene konstituert en styringsgruppe hvis første oppgave er å etablere hovedprosjektet og utarbeide en finansieringsplan. Dette er arbeid som skal utføres i løpet av første halvår 2013 og vil være godt hjulpet av den høye prioritet Nordområdene har i norsk politikk.

9. Andre saker

I tillegg har man konsentrert arbeidet innenfor følgende områder:

- Short Sea Promotion/Nærskipsfart
- Nasjonal Transportplan
- Profilering av det maritime miljø.
- Faglig utvikling og nettverksbygging.
- Næringspolitiske forhold.
- Informasjonsarbeid / folkeopplysning om den maritime næring.
- Innovasjon
- SMACS (EU initiert program for SAR av mindre fartøyer i Arktiske egne.)

For MFN er det å drive folkeopplysning om den maritime næring en viktig del av arbeidet. MFN har etter beste evne søkt å påvirke næringspolitikken slik at nærings- og miljøinteressene kan samarbeide om de planlagte petroleumsaktivitetene her i Nord.

10. Planlagte aktiviteter for 2013

Prioriterte saker for Maritimt Forum Nord er:

- Utvikling av "Arktisk Maritim Klynge" – Arena
- Utvikling av Petromaritim klynge / Strengthening the knowledge dimension in maritime industry, ref Utenriksdepartemenet
- Ferdigstille prosjekter i arbeid
- Nettverksbygging
- Næringspolitikk og næringspolitiske forhold
- Nasjonal transportplan med sikte på å få overført last fra vei til sjø/nærskisparten
- Utdanning, opplæring og rekruttering av maritimt og teknisk personell.
- Maritime miljømessige krevende operasjoner i nord.
- Miljøspørsmål
- Sikkerhet og beredskapsspørsmål
- Nordområdespørsmål
- Refusjonsordningen for sjøfolk /Nettolønnsordningen

For å påvirke den politiske "dagsorden" er det viktig at det drives en kontinuerlig folkeopplysning om den maritime næring. Næringen må synliggjøres i sterkere grad enn det som er tilfellet i dag. Budskapet må være faktabasert hvor bl.a. næringens størrelse og omfang må inngå som en viktig del. MFN vil rette spesiell oppmerksomhet mot dette området i tiden fremover.

Vi ser fremover!

En takk til våre støttespillere

Styret retter avslutningsvis en takk til alle personer, organisasjoner, kommuner, fylkeskommuner og Departementer som har støttet MFN gjennom 2012. Et betydelig dugnadsarbeid er utført gjennom året, både av styret, medlemmer, organisasjoner og enkeltpersoner.

Narvik, 31. januar 2013.

Styret i Maritimt Forum Nord

Tor Husjord

Styrets leder

Styremedlemmer:

Brita Christiansen

John Erik Evensen

Vigdis Karlsen Hokland

Jan Oddvar Olsen

Odd Jarl Borch

Geir Lundberg

Tor Andersen

Svein Harald Loken

Johnny Hansen

Halvar Pettersen